

Nr 3 2011

KUSTPOSTEN

— *Organ för KA 2:s Kamratförening* —

Jacob Hjalmar Åström, Kamratföreningens grundare

KUSTPOSTEN

Organ för KA 2:s Kamratförening

Nr 3 2011 årgång 73

Utges av KA 2:s Kamratförening

Ansvarig utgivare: Peter Glimvall

Redaktionskommitté: Kent Alritzson,
Ulf Sejlert, Jan-Åke Samuelsson,
Gustav Karlsson

Layout: DAG ÅSHAGE
telefon: 0455-482 18

Omslagsbild:

Jacob Hjalmar Åström,
Kamratföreningens grundare

Kamratföreningen styrelse

Ordförande: Peter Glimvall
Vice ordförande: Kent Alritzson
Sekreterare: Kent Alritzson
Vice sekreterare: Yvonne Wirbrand
Kassör: Sune Persberg
Ledamot: Göran Göransson
Suppleanter: Olle Melin
Erling Holmberg
Klubbmästare: Lars Iger
(adjungerad till styrelsen)

Kamratföreningens adress

KA 2:s Kamratförening
Box 527
371 23 KARLSKRONA
Telefon: 0455 - 866 22 (v sekr)
Postgiro: 9 80 67 - 2
Bankgiro: 5584-9483
Medlemsavgift: 125 kronor

Kamratföreningens utbud av KA-produkter

Kavajmärke	80:-
Medlemsnål	45:-
Slips KA 2	50:-
Slips KA	50:-
Livrem	120:-
Manchettknappar KA	150:-
KA 2 Idrotthistoria, Nattlig patrullorientering	30:-
Eskil Nyström och Marinens Hemvärnsmusikkår Kassett	60:-
Vykort Kungsholms fort (4 st)	10:-
Vykort Rosenholm (3 st)	10:-
CD Karlskrona Kustartilleriregemente	100:-

Ring kassören Sune Persberg för beställning
telefon 0455-274 56

Varorna levereras, när betalning skett.

Om varorna skickas tillkommer porto minst 20 kronor.

Postgiro: 98067 -2

Bankgiro: 5584-9483

Bildhäfte om KA 2 förläggingsplatser

Häftet kostar 60 kr och vill Du ha det
hemskickat tillkommer porto om 10
kronor. Du kan beställa genom att sätta
in 70 kr på postgiro 97 05 88-0

Gräsvik och dess historia

Boken kostar
60 kronor plus porto

Befästningspark Karlskrona

Boken kostar
50 kronor plus porto

KA 2-boken

kostar 100 kronor
plus porto
60 kronor

Kamrater!

Nu börjar vårt jubileumsår gå mot sitt slut. I år är det som säkert de flesta av er redan vet 75 år sedan Kungl. Karlskrona Kustartilleriregementes Kamratförening grundades, en sommardag 1936. Och under året har vi högtidligt hållit detta jubileum på flera olika sätt, inte minst i samband med vår höstmiddag den 29 oktober. Vid detta tillfälle bjöd vi bland annat in representanter för alla de föreningar som på ett eller annat sätt vårdar minnet av vårt regemente. Glädjande nog kunde alla inbjudna, med undantag för KA 2 IF, hörsamma inbjudan och tillsammans med oss delta i jubileumsfirandet. Min förhoppning är att detta kan bli start för ett djupare samarbete mellan alla de föreningar som har knytning till KA 2 och som i sin verksamhet eller till sitt namn bär regementstraditionen vidare in i framtiden – med andra ord – alla de föreningar som bevarar det som vi benämner som ”KA 2 andan”

För er som inte hade möjlighet att delta på höstmötet, väljer jag att här i ledaren publicera mitt välkomstanförande:

”Jag önskar er alla hjärtligt välkomna till KA 2 kamratförenings höstmöte 2011. Men inte bara till ett höstmöte, utan även till ett jubileumsmöte. I dag skall vi nämligen fira att vår kamratförening i sommar fyllt 75 år – en aktningvärd ålder för en alltjämnt ung och vital förening, eller hur?”

Det var den 20 juni 1936 som föreningen bildades, och det var i samband med ett konstituerande möte som genomfördes i Kustartillerikasernen vid Vallgatan som vår kamratförening såg sitt första ljus. Kamratföreningens syfte skulle vara, och nu citerar jag ur stadgarna som då antogs:

En föreningslänk mellan dåvarande och förutvarande personal vid KA 2 och från Karlskrona artillerikår, bidra till att vårda dessa förbands traditioner, möjliggöra för avgången personal att närmare följa vapnets utveckling och främja sammanhållningen mellan olika personalkategorier och mellan dåvarande och förutvarande personal samt befordra ett gott kamratskap genom fri och otvungen samvaro.

Och visst kamrater, har föreningen under dessa 75 år

levt upp till andan i stadgarna, även om de yttre förhållandena sedan de antogs kraftfullt har ändrats, inte minst genom att vårt regemente lades ner för 11 år sedan. Men KA 2 andan tar man inte död på i första taget, det är väl alla vi som samlats här idag ett tydligt tecken på. Och själva utropstecknet i detta torde vara vår kamrat Gunnar Antonsson, som var med när föreningen bildades då för 75 år sedan, och som fortfarande är med oss och bidrar till det som framgår av stadgarna, ett gott kamratskap i fri och otvungen samvaro.

Jag vill även i detta sammanhang vända mig särskilt till alla er gäster och representanter för övriga föreningar som bär KA 2 i era namn eller vårdar regementets och vapnets minne, och som har samlats med oss här i kväll för att fira vår 75-årsdag. Även era föreningar verkar på olika sätt i våra stadgars anda, och det är vi i kamratföreningen mycket glada för. Ni befrämjar sunt leverne, idrott och hälsa, vårdar kulturtraditioner och bevarar minnet av kustartilleriet och, inte minst, bara genom att ha namnet KA 2 i era föreningsnamn, håller ni minnet av vårt regemente levande och synligt för nuvarande och kommande generationer.

Avslutningsvis vill jag önska oss alla en riktigt trevlig och minnesrik kväll, en kväll som skall gå i kamratskaps andan genom, som det står i stadgarna, fri och otvungen samvaro!”

Kamrater, som avslutning på ledaren och på verksamhetsåret 2011 vill jag också passa på att önska er alla, medlemmar, anhöriga och läsare av denna tidning, en riktigt GOD JUL och ett GOTT NYTT 2012!

Peter Glimvall

God Jul och ett Gott Nytt År önskar Styrelsen

KA 2 Kamratförening 75 år

Trots att vårt regemente KA 2 lades ned den 31 oktober år 2000, så lever KA 2 Kamratförening, vår förening, vidare. Lördagen den 29 oktober firade föreningen sitt 75 årsjubileum i Frimurarelogens lokaler med inbjudna gäster och medlemmar.

KA 2 Kamratförening bildades i juni 1936 på initiativ av dåvarande regementschefen Jacob Hjalmar Åström och representanter från regementets befälskårer. Många av landets militära kamratföreningar kom till i mitten av 1930-talet, när orosmolnen började skymma Europa och där försvarsanslagen efter 1925 års försvarsbeslut inte ansågs tillgodose försvarets behov vid ett eventuellt krig.

Förutom att vara ett stöd för regementet skulle kamratföreningen också vara en länk mellan då aktiva och tidigare verksamma vid regementet och man skulle också vara en viktig del i bevarandet av regementets traditioner.

Sedan 1937 ger föreningen ut tidningen Kustposten.

Jubileumskvällen inleddes med, att KA 2-oktetten underhöll och gav en kavalkad kring regementets musik. Ordförande Peter Glimvall hälsade välkommen och kunde hälsa ett antal gäster välkomna. Flottans Män Karlskrona och F 17 Kamratförening representerade militära kamratföreningar. Föreningar med KA 2 i namnet var inbjudna och dessa representerades av Officerssällskapet, Skytteföreningen och Pistolskytteklubben. Undertecknad kom att representera KA 2-oktetten och KA 2 museiförening för Rörligt Kustartilleri. Två av föreningens tidigare ordförande, Stefan Furenius och Per Engkvist fanns också på plats.

Kamratföreningens ordförande Peter Glimvall välkomstalar. Foto Sune Persberg.

Den enda föreningen med KA 2 i namnet, som inte hade möjlighet att delta var KA 2 Idrottsförening.

Föreningens nestor Gunnar Antonsson, snart 96 år, förgyllde också kvällen med sin närvaro. Han framförde gästernas tack för maten.

Kvällen förflöt i minnenas tecken som alltid vid Kamratföreningens möten.

Olle Melin

Fyra ordförande med KA 2 i föreningsnamnet. Från vänster Tommy Erlandsson Officerssällskapet KA 2, Göthe Karlsson KA 2 Skytteförening, Peter Glimvall KA 2 Kamratförening och Marcus Olsson KA 2 Pistolskytteklubb. Foto Olle Melin.

Gunnar var med vid föreningens bildande

Gunnar Antonsson, snart 96 år var med den junidag 1936, då KA 2 Kamratförening bildades. Han minns den dagen och att det var fullt av deltagare på KA 2 kaserngård, som då låg på Vallgatan, nuvarande Trolle.

Gunnar kom i krigstjänst den 5 november 1933 och var kvar vid regementet fram till pensioneringen 1971 med undantag för några månader 1937, då han tog avsked inför hotet att omplaceras till Hägernäs, där kustartilleriet hade en depå. Men det civila livet varade endast några månader. Han kom att i huvudsak tjänstgöra vid regementets rörliga enheter (5.kompaniet), där dåvarande sedermera regementschefen Gösta Möller var chef. Under åren 1943 – 1951 var Gunnar som motorunderofficer ansvarig för Blekinge kustartilleriförsvares fordonspark, som dock inte hade samma omfattning som fordonsparken hade, när regementet lades ned..

Efter inryckningen 1933 läste Gunnar först Rekrytskolan, därefter Korpalskolan och så småningom Underofficersskolans lägre och högre klasser för att bli underofficer 1943. Han minns att ersättningen på 1930-talet

var 50 kr i månaden, av vilka 15 kr drogs in till det s.k. "Kommissarvet", en summa som sparades för att användas om man slutade efter kontraktstidens utgång.

Gunnars sista arbete vid KA 2 var som regional uppbördsman vid BK/KA 2 anläggningar i Östra Blekinge.

Gunnar har på nära håll kunnat följa utvecklingen på motorsidan från enkla traktorer på 1930-talet kompletterade med civila bilar till dagens avancerade terrängfordon.

En speciell episod från andra världskriget sitter fast på Gunnars näthinnor. Den 9 april på em fick han och andra KA 2-are order om att klargöra ett rörligt batteri och åka till Skåne. Tyskarna hade ju gått in i Danmark. Det blev ett hektiskt arbete och kl 0400 på morgonen drog man i väg och grupperade vid Hittarp nära Helsingborg och därefter till Skälderviken. I Helsingborgsområdet pågick byggandet av ett fast batteri (nuvarande Beredskapsmuseet) och när detta några månader senare var klart drog man vidare till nya uppgifter.

Gunnar är en otroligt vital 95-åring, som har åtskilligt att berätta om sin tid vid kustartilleriet.

Gunnar gick på gym till för några månader sedan. Han är änkeman sedan några år och bor i Gullbernaområdet, där han hjälper några bekanta änkefruar att handla. Gunnar är nämligen fortfarande bilburen och som tack för hjälpen kan det bli en och annan middag, säger Gunnar.

Frågan är om någon kamratförening, som bildades i mitten på 1930-talet i sina led har kavv en medlem, som var med vid det tillfället.

Tack Gunnar för samtalet!

Olle Melin

Ordförande Peter Glimvall med inbjudna gäster. Från vänster Tommy Erlandsson Officerssällskapet KA 2, Kristin Erlandsson, Per Engkvist tidigare ordförande, Göthe Karlsson KA 2 Skytteförening, Åse-Liv Karlsson, Peter Glimvall, kamratföreningens ordförande, Gunnar Antonsson, föreningens nestor, Anne-May Lindgren, Evy Pettersson, Allan Lindgren F 17 Kamratförening, Hans Pettersson Flottans Män Karlskrona, Stefan Furenius tidigare ordförande, Kerstin Furenius, Gunilla Lindblom, Marcus Olsson KA 2 Pistolskytteklubb och Agneta Glimvall. Foto Olle Melin.

Till KA 2:s kamratförenings 75-årsjubileum: Epilog

När tretti'talet började i vårt befästa fattighus, som landet kallades ibland, var kanske den benämningen betingad mer av stämningen från tjugotalets magra dar, men faktum var: Av vårt försvar var inte mer än hälften kvar.

Då kom likt många gånger förr en våg av vilja till försvar och mångas klara mening var att Svea vaktar vid sin dörr i hennes folk- och bondehem. Men, om än himlen tycktes blå fanns tidens mörka moln där på och bruna makter över dem.

Snart bildades i riket kring kamratföreningar som var till stadigt stöd för vårt försvar som skurits ned och mist sitt sting. Sjuttifem år sedan manades till samling ock vid KA 2. Där möttes fyra hundra då och en förening bildades.

Man enades om meningen att sammanbinda som en ked dem som ej längre var i tjänst men ändå ville vara med och dem, som tjänade sin sold i tjänst för värm mot hot och våld som anställda, och årligen den övande beväringen.

Kamraterna på många sätt till börd och status skilda åt var likar här med samma rätt för tjänar'grått som herreståt. I stadgarna i vårt förbund står nämnt att otvunget och fritt vi möts på våra minnens grund att stå från våld och ofärd kvitt.

Ty vår kamratförening är tillsammans med ett fyrtiotal föreningar i ett förbund ett samlat stöd på fredlig grund för Sveriges rätt till självförsvar och nödvärnsvåld i ofärdsda'r och var föreningsmedlem är en del av stödet här och där.

Och nu, när sjuttifem år gått och vi har samlat oss till fest går tankarna kanhända mest tillbaka mot begynnelsen och dem som byggt föreningen. Vi vördar dem för det och vet att böja oss i tacksamhet för arv och plikter som vi fått.

Gustav Karlsson Walles

Hans och Evy Pettersson representerade Flottans Män Karlskrona. Foto Sune Persberg.

Förre ordföranden och marinkommandochefen Stefan Furenius med fru Kerstin. Foto Sune Persberg.

Slaget vid Wittstock 1636

Reseskildring i samband med representation av Kronobergs regemente

Under 30 åriga kriget som pågick mellan 1618 och 1648, stod utanför staden Wittstock 1636 ett av de blodigaste slagen under hela kriget.

Det är den 24 september och den svenska hären under Fältmarskalk Johan Banér med sina cirka 16 000 soldater, möter här en allians av de kejsrerliga trupperna och den sachsiska armén om drygt 22 000 man. Slaget och kraftmätningen stod mellan å ena sidan den Protestantiska svenska hären och den andra sidans Katolska styrkor. Slaget startar som det gör under den här tiden, med att man ställer upp i slagordning och därefter drabbar samman, här i det för platsen typiskt böljande nordtyska landskapet. Utgången för den svenska hären är inledningsvis mycket osäker. Den svenska hären stöter dessvärre tidigt på stora problem, men man lyckas dock senare under dagen, skapa de förutsättningar som krävs för en lyckosam seger.

Stridsidén från befälhavare Banérs sida var att göra en dubbel omfattning, detta då han bedömde motståndarens center vara mycket stark. Omfattningarna mötte dock tidigt hårt motstånd, då motståndaren var till numerären avsevärt mycket större. Det hela vänder inte till framgång förrän sent på eftermiddagen, då den västra flanken hittar de luckor och svagheter hos motståndaren som leder till ett övertag och slutligen till seger. Motståndaren tvingas i all hast för att inte bli avskuren, till reträtt från Bohnekampshöjden och slaget går förlorat för kejsrerliga trupperna och den sachsiska armén.

Den svenska hären bestod av tre flyglar, högra, mitre och den vänstra. Kavalleriförbanden är koncentrerade till de yttre, medan centerflygen i huvudsak består av infanteritrupp från våra landskaps regementen.

Kronobergs regemente deltar med en styrka om cirka 400 soldater, under ledning av Hans Drake. Kronobergs regemente står grupperad i den främsta linjen av centern, som leds av den skotske generalen Alexander Leslie. Man lider mycket svåra förluster i inledningen av slaget. Drygt 75 procent av Kronobergarna stupar i ett av 30 åriga krigets mest blodiga slag, som blir en av Fältmarskalk Banérs största militära framgångar, om än dyrköpt.

När slaget vid Wittstock är över räknar man förluster i dödade och sårade till drygt 8 000 soldater från de båda stridande parterna.

Under 2011 får FÖRSVARSMAKTEN en inbjudan om att delta, med representanter från de landskaps regementen som deltog vid slaget, vid en ceremoni som skall hållas i samband med att ett slagfälts museum skall invigas, på platsen för slaget. Som Ni alla vet har vår regementsfana Wittstock 1636 som ett av de stolta seger-

namnen inpräntat i duken. Svea Livgarde är kontingentsansvariga och ger ut bestämmelser för verksamhetens genomförande, och jag utses att representera Kronobergs regemente vid ceremonin.

Väl framme i Wittstock på eftermiddagen fredagen den 23 september, genomförs rekognosering av själva slagplatsen och på den plats där Fältmarskalk Banér håller korum. Viss förövning genomförs och kontingentschefen drar sedan upp sin genomförandeidé. Under kvällen bjuds vi att närvara, då Wittstocks borgmästare bjuder till välkomstceremoni i rådhuset, med efterföljande middag.

Under lördag morgon genomförs generalrepetition med fanmarsch, avlämning och iordningställande av utrustning. Ceremonin startar strax före lunch nere vid rådhuset, med uppställning på stora torget för vidare fanmarsch och kransnedläggning vid platsen, där Fältmarskalken höll korum i samband med slaget. Kontingentschefen överstelöjtnant Håkan Adén håller ett briljant anförande efter kransnedläggningen.

Lunch ute i solen strax invid Rådhuset, därefter omgruppering med fordon ut till slagfältet. Vi marscherar in och ställer upp så som förbanden kunde ses den där dagen för 375 år sedan, från den "andra sidan" d v s från motståndaren, alltså våra värdar! Arméns musikkår deltar med personal, som spelar respektive regementes marsch och igenkänningssignal, fältkorum hålls, tal av Borgmästarna, kontingentschefen och den tyske kulturministern håller ett anförande. Bandet klipps, museet är formellt invigt och ceremonin når sin höjdpunkt.

Det råder en mycket fin stämning, vädret är fantastiskt, ceremonin är högtidlig och mycket värdig, samtidigt som man känner ett djupt allvar i stunden. På dagen för 375 år sedan, står här ett slag som i och för sig innebär en stor seger för svenskarna, men till det höga priset av 8 000 stupade och sårade soldater, från de båda sidorna.

Carl-Johan Sallnäs
Örlogskapten
MarinB/KRAG

Nytt konstverk på Lindholmen

För något år sedan invigdes på Lindholmen inom Örlogshamnen ett nytt Dykeri- och navalmedicinskt centrum (DNC). DNC ligger, där Karlskrona första reningsverk en gång låg på det utfyllda området mellan Lindholmen och Söders-
tierna.

Statens konstråd, som årligen fördelar medel till konst för i första hand nya statliga byggnader hade uppdragit åt konstnären Michael Johansson att skapa ett konstverk för den nya anläggningen.

Konstnären har kallat sitt verk för *Some Assembly Required – Hard Hat Diving*. Det föreställer en modellbyggsats av en djuphavsdykare, som förstörats till "naturlig storlek", d.v.s. skala 1:1. Alla de olika delarna av dykardräkten och dess ramverk är gjutna i brons och sedan gulmålade. Skulpturens enhetliga färgsättning, detaljrikedom och baksidans konkava former förstärker paradoxalt nog både det realistiska och surrealistiska uttrycket.

Konstnären Michael Johansson är född 1975 i Trollhättan och numera bosatt och verksam i Malmö.

Den 30 september skedde invigning i närvaro av per-

sonal vid Marinbasen, inbjudna gäster och en liten allmänhet. Marinens Musikkår spelade och marinbaschefen Håkan Magnusson hälsade i sitt inledningstal välkommen till världens mest öppna marinbas. Hittills i år har basen besökts av över 11 000 människor.

Riksdagsledamoten Annicka Engblom såg till, att täckelset föll. Det var Annicka, som för något år sedan invigde DNC anläggning.

Patrik Förberg berättade om verksamheten vid Statens konstråd och projektledaren från konstrådet, Lotta Mossum, beskrev konstverket tillsammans med konstnären och Jerry Lindén, DNC representant i arbetet kring konstverket.

- Verket kan kopplas till den marina verksamheten, men står samtidigt öppet för betraktarnas egna tolkningar, säger konstnären Michael Johansson.
- Ett fantastiskt konstverk tyckte marinbaschefen Håkan Magnusson och med tanke på besöksiffrorna vid Marinbasen kommer verket många till del.

Olle Melin

Foto: Olle Melin

Personal vid Marinbasen och inbjudna gäster i väntan på avtäckning

Annicka Engblom i talarstolen

*Marinbaschefen Håkan Magnusson välkomsttalar.
I bakgrunden Marinens Musikkår*

Täckelset faller

Gästerna tar en närmare titt på konstverket

Så här blev det

CDNC Magnus Claesson provar dykardräkten

Lotta Mossum och Michael Johansson

Lotta Mossum, projektledare Statens konstråd, beskriver konstverket. Till vänster konstnären Michael Johansson och till höger DNC representant Jerry Lindén

Den sanne lögnaren - En skrönans mästare

Vår huvudperson berättar, att han vid några tillfällen på spårvagnen mellan Sergels väg i Malmö och stadens centrum ser en man med mycket stora och runda kinder. En gång har mannen i fråga ingen sittplats, utan håller sig en av stängerna i spårvagnen, när denna plötsligt gör en snabb inbromsning, varvid mannen faller till golvet. När han reser sig igen, ser vår huvudperson, att kinderna ser ut som på vilken människa som helst.

Mannen tillfrågas, vad som hänt och svaret blir ”en förskräcklig olycka. ”Jag brukar ta spårvagnen till hotell A en gång i veckan för att äta lunch. Hotellet har Malmös bästa sillbord, men det drivs av Frälsningsarmén och där serveras ingen snaps. Jag tycker inte heller, att man kan ta med sig en plunta dit, så jag tar snapsen i munnen hemma och tar den med på detta sätt till hotellet. Och nu råkade jag svälja den på vägen”.

Vår huvudperson hade i sin diktning ett antal uttryck, som jag vill kalla ledord. Han sade bl.a.

- Sagan vävs på sanningens varp.
- Endast verkligheten kan vara fullständigt osannolik.
- Allt har hänt, men allt har ännu inte berättats.

Ja, som ni kanske förstår, är huvudpersonen den skånske författaren Fritiof Nilsson Piraten. Tillnamnet pirat lär han ha fått under studietiden i Lund, när han blev antagen som en av medlemmarna i Betas matlag. Det var ju så, att studenter ofta slog sig ihop i matlag och intog sina måltider hos någon av Lunds invånare. Piraten hade mellan några skolår varit till sjöss några månader som jungman på Lily av Esbjerg och betraktades som en riktig pirat, sedan man hört alla skrönor, som inträffade under den påmönstringen.

Jag ska ge läsarna några exempel på Piratens berättarkonst, när det gäller sjölivet, hämtade ur hans bokproduktion.

Först lite fakta kring författaren Nils Fritiof Adam Nilsson föddes den 4 december 1895 i Vollsjö, där pappa Johan var stins. I stinsbostaden bodde också Fritiofs farmor och mormor, som båda hade en mycket stor berättarförmåga. Detta gjorde naturligtvis intryck på den unge Fritiof. Han gick småskola och privatskola i Vollsjö och realskola i Ystad. 1911 börjar han Katedralskolan i Lund, men slutar redan samma år p.g.a. misskötsamhet, varefter han börjar på läroverket i Ystad. Han rymmer till Köpenhamn och relege-

ras från läroverket, varefter följer ovan nämnda sjömanader. Efter hemkomsten återupptar han studier och tar studenten som privatist i Kristianstad den 11 december 1913, ett halvt år före sina jämnåriga i Ystad.

Efter studentexamen läser han juridik vid Lunds universitet och tar en jur. kand. på rekordtid. I den vevan är det dags att göra värnpliktstjänstgöring och detta vid KA 2 i Karlskrona. Nu råkar inryckningsdagen inträffa samma vecka som stora suparveckan i Lund, varför Fritiof sänder ett personligt telegram till regementschefen vid KA 2 och det lyder: Tar ett senare tåg. Var vänlig reservera lämplig uniform. Nilsson

Vad följden av detta blev, vet jag inte. Men enligt de uppgifter jag har, blev det endast en kort sejour vid KA 2 för Nilsson.

Efter tjänst som advokat i Stockholm, Tranås och Göteborg övergav han detta lönsamma yrke, som enligt honom själv var en ypperlig sysselsättning för begåvningar, som hade gått kugg på Karlberg.

Han debuterade 1932 med succéromanen *Bombi Bitt och jag*, vilken följdes av skälromanen *Bock i örtagård*. Totalt blev det endast 10 böcker under levnadstiden. Postumt har utgivits tre böcker.

Hans första böcker var ju otroligt humoristiska och fulla av skrönor, men innehållet i de följande böckerna, som både var romaner och novellsamlingar, övergick mer och mer att beskriva tragiska människöden men med den äkta humorn hela tiden i närheten. Själv anser jag, att två noveller i den år 1940 utkomna *Historier från Färs, Klerk och Mannen som blev ensam* betecknar toppen av hans skrivförmåga.

Han var en språkets mästare. Han skrev sparsmakat och han kunde porträttera människor som ingen annan. De flesta människorna han skildrade, fanns i hans närhet. Han lär en gång ha sagt, att de människor han skildrade och där risken var stor att bli kallad till tinget för förtal, dessa gjorde han så olika verkligheten som möjligt, medan andra som kanske kände stolthet att vara med, dessa var snarlika sig själva. Eller som Piraten själv uttryckte det vid ett tillfälle: *Det räcker med att säga stoppnål vid fel tillfälle, så är det alltid en enögd djäkel, som tar illa vid sig.*

Fritiof Nilsson Piraten avled den 31 januari 1972 och ligger begravd på Ravlunda kyrkogård. Hans gravsten är vida berömd.

År 1952 gav han ut samlingsvolymen *Skepparhistorier av mig själv och andra*, där ett 19 berättelser av såväl svenska som utländska författare ingår. När man läser, dessa för-

står man också, att Piraten var vida beläst och kanske funnit inspiration av någon av dessa författare. I förordet skriver han; *Om någon börjar berätta som här: När jag en gång närmade mig Hven från sjösidan, såg jag en ilandfluten järnspis på stranden -, då spetsar jag örönen och väntar en uppbygglig stund med en skepparhistoria. Uppbygglig är rätta ordet, för jag tror mig finna sanningen i renaste form, när jag möter uppriktighet. Skepparhistorien är lögnen med oförställt ansikte, den gör anspråk på att roa men inte på att bli trodd, den vill inte hållas för sann; med tre ord: den är uppriktig. Häri skiljer den sig ofta från statsverkspropositioner, vissa andliga förkunnelser och mycket annat, som framföres med högtidlig eller gudsnådlig min.*

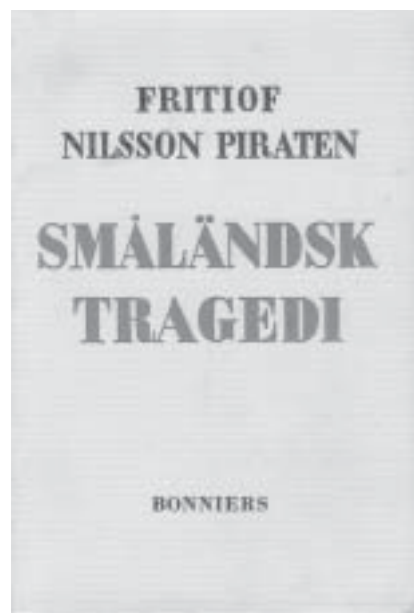
Jag har gjort ett litet urval på berättelser och detta kanske kan locka till vidare läsning av denna skrönan mästare.

I boken *Smäländs tragedi* från 1936, finns novellen om Kapten Anton, som egentligen var en ung man som rymt hemifrån och gått till sjöss. Novellen återkommer i novellsamlingen *Flickan med bibelspråken* från 1959, men nu i något ändrad form. Detta förfarande var inte ovanligt för Piraten. Han sålde ofta samma novell till olika tidskrifter och då med olika rubriker. Om Kapten Anton kan Du också läsa ett par ra-

der i boken *Vänner emellan* från 1955 och under kapitlet *Stenskrift*. Denna Kapten Anton, som vitt och brett beskrev sjömanslivet, hade under den korta tid han varit till sjöss, fungerat som mässpojke på en Göta kanalbåt.

Ytterligare två skepparhistorier återfinns i *Flickan med bibelspråken*, nämligen novellerna *Balaklava* och *I dimman*. *Balaklava* är enligt min uppfattning en av Piratens roligaste historier med läkarbesök i Oslo, räddningsaktion av en marinintendent och inte minst nötet med den väldiga passagerarångaren *Maureta*

nia utanför Isle of Wight. *I dimman* tar upp samma tråd som i förordet till skepparhistorierna. I detta fall undrar författaren om Kväkaren, huvudpersonen, flöt i land på styrhus-taket eller om det var tvärtom. Kväkaren hade som enda överlevande krypat upp på taket och som enda nödproviant fått med sig en icke anse- nlig mängd jäst, vilket gjorde, att han svälde som en ballong.

I novellsamlingen *Millionären och andra berättelser* finns historien om Per Snar i novellen *Moteld*, som bl.a. beskriver hur man skyddar sina rashöns mot inavel.

Slutligen, i den postumt utgivna novellsamlingen *Historier från Österlen*, återfinns novellerna *Blobeck* och *Likvaka*. *Blobeck* var segelsöm- maren, som dog plattnäst och *Likvaka* handlar om skepparen, som kallades Skräcken, när de två söner- na, Oskar och Hurratio höll likvaka för honom. Hurratio, han hette så, var uppkallad efter Lord Nelson, hävdade Skräcken. Skräcken segla- de alltid utan kompass, eftersom han, när näsan pekade mot rättvisande norr, fick ett speciellt sus i öronen.

PS. Vill Du få insikt i Piraten liv och författarskap, kan Du gå med som medlem i Piratensällskapet, Sveriges största litterära sällskap. Du får tidning fyra gånger om året, Du får en årsbok och Du får inbjudan till arrangemang av olika slag, allt detta för 200 kronor. Adressen är Västergatan 21, 275 66 VOLLSJÖ, tel 0416-30454, epost: info@piratensällskapet.se hemsida: www.piratensällskapet.se

Red

Jag säger bara. Läs och njut!

Olle Melin

Hemvärnets musikkår Blekinge gjorde succé i Ungern

Veckan efter midsommar deltog Hemvärnets Musikkår Blekinge i en militär musikfestival i Debrecen i Ungern.

Debrecen är Ungerns näst största stad med knappt 300 000 invånare och ligger inte långt från gränsen till Rumänien. Staden har bl.a. universitet samt viss militär verksamhet.

Vid festivalen deltog 5 musikkårer, två från Ungern och en från vardera Tyskland, Turkiet och Sverige. Hemvärnets musikkår Blekinge var den enda amatörkåren bland de andra professionella kårerna.

Resan till och från genomfördes med flygvapnets Herculesplan och inkvartering var ordnad på ett studenthem.

Tyvärr spelade dåligt väder arrangemanget ett spratt, varför vissa ändringar i programmet fick göras. Bl.a. flyttade man framträdandena från en utomhusarena till en inomhusanläggning. Men alla planerade delar av programmet kunde genomföras med vissa tidsförskjutningar.

Hemvärnets Musikkår Blekinge gjorde ett enkelt figurativt program, deltog och spelade med de andra musikkåren vid öppnings- respektive avslutningsceremonien samt genomförde två konserter, en vid ett köpcentrum och en vid stora torget i Debrecen. Den sista konserten blev minst sagt en succé. Torget var fullbesatt med människor och när kåren spelade ett ABBA-potpurri jublade åskådarna liksom vid konsertens avslutning med den ungerska nationalmarschen Hunyadi Induló.

Kåren leddes omväxlande av Anders Karlsson och Lars Johan Svensson och totalt medverkade 36 musiker. Kårchefen Anders Björngreen och representanterna från Marinbasens Blekingegrupp, Klas Lewin och Fredrik Ramberg, såg till, att allt praktiskt fungerade, vilket det också gjorde till punkt och pricka. Även kvartermästaren John Sigurdsson och notbibliotekarierna Anders Ryderfors och Olle Melin hade mycket att stå i. Kåren fick inte noterna till de gemensamma programpunkterna förrän vid framkomsten till Debrecen.

Konsert på torget i Debrecen. Anders Karlsson dirigerar.
Foto: Fredrik Ramberg

Inmarsch till det figurativa programmet. I täten hemvärns-
trumslagaren Anders Karlsson. Foto: Fredrik Ramberg

Konsert vid köpcentrum i Debrecen.
Foto: Fredrik Ramberg

Festivalen blev inte bara en musikalisk succé utan också ett tillfälle, där musikerna mellan framträdandena kunde ha trevligt tillsammans, vilket vi också hade.

Ett arrangemang som detta sporrar till nya tag och om allt går, som det ska, är det åter dags för Högvaktsspelning någon gång 2012.

Inmarsch till öppningsceremonien.
Foto: Fredrik Ramberg

Avvecklad och utvecklad, en invecklad historia!

Det var en gång i december 1999 som jag, tung i sinnet, lämnade filmsalen på Rosenholm efter det dystra beskedet, att mitt regemente skall läggas ned. Ridå! För en stund kändes allt nattsvart och tankarna på det stundande millennieskiftets förmodade digitala problem med galopperande microvågsugnar och kraschade datorer med ödelagd infrastruktur som följd kändes plötsligt oväsentligt. Så här, nästan på dagen, 11 år senare känns det inte lika nattsvart, tvärtom ganska ljusst.

Jag tillhörde alltså dem, som valde att lämna försvaret som en direkt följd av regementsnedläggningen. Att flytta till blivande Amf 1 eller Amf 4 var inte att tänka på, såväl min heder som sociala situation vid det tillfället gjorde de alternativen otänkbara. Att byta fältuniformen mot flygets eller flottans blåa uniform lockade inte alls, varvid jag ganska omgående valde att snegla mot det civila arbetslivet. Jag hade turen att bli uppringd av en före detta kompanichef, tillika den chef jag skulle efterträda efter majorsutnämningen. Han hade lämnat kompaniet under tiden jag läste FHS och erbjöd mig nu ett jobb som rekryteringskonsult, som jag efter sedvanliga intervjuer och tester tackade ja till. Jag hade avvecklat mig själv och påbörjat en ny utveckling av mig själv, min kompetens och mitt ledarskap. Det sistnämnda gavs dock ringa möjlighet att utvecklas i som konsult, varför jag halvtannat år senare ånyo växlade karriär och gav mig in i en bransch, som till delar väldigt mycket liknar den försvarsmakt, jag lämnade, nämligen skolans. Major Melin blev Rektor Melin. Ett yrkesval jag aldrig ångrat, men som jag understundom tvivlat inför.

Skolan har, som jag skrev, en del likheter med, i alla fall, det värnpliktsbaserade systemet. Som militär chef är du utbildare, ledare och chef samt yrkesman(kvinna). Som rektor är du chef och ledare av utbildning, jag skulle nog likna det vid bataljonschefens arbete med att koordinera ett antal, till delar, olika utbildningar och inför Gud och överheten ansvara för att det blir som uppdragsgivaren (staten) har beställt det. Den största och mest påtagliga skillnaden tycker jag dock är, att vi inom skolans värld har politiken i knäat, vilket jag som kompanichef tack och lov slapp, möjligtvis kunde man läsa ett stycke eller två i regleringsbrevet, men där stannade medvetenheten om, att försvaret, liksom skolan, är en politiskt styrd organisation. Den i försvaret väl uppövade förmågan att "gilla läget" kommer ofta väl till pass i kommunal verksamhet, även om de lägen som ibland måste gillas, är lägen, som egentligen borde ogillas, rejält dessutom.

Jag kan nu efter dryga tio års arbete som rektor konstatera, att den ledarskapsgrund, som jag fick under

mina 13 år i försvaret, har varit ovärderlig och jag dryftar mig att säga, att det även varit till gagn för skolverksamheten och då menar jag inte, att även jag kan föra trupp och ryta Givakt så det hörs över hela Trossö. Nej det jag åsyftar är problemlösningsförmågan, förmågan att leda genom andra, att verka som föregångsman, att kunna anpassa ledarskapet efter situation. Den analytiska och faktiskt intellektuella kapaciteten, som trots allt tränas under övningar och då orderverk skall produceras, orderverk som faktiskt prövades. De här egenskaperna fick jag förmånen att öva på och utveckla i försvaret och har haft ovärderlig hjälp av det i mitt arbete som rektor.

Det enda som jag i dagsläget ärligt kan säga, att jag saknar från försvaret, är två saker:

Ett antal av mina kollegor samt att köra stridsbåt (låt vara att det senare representerar den lekfulla och spänningssökande genen i mig).

Jag saknar t ex inte en 1.a kurs med 1 pluton KASBATT och definitivt inte bivackövningen med dem. Idag skrattar jag gott åt våra synnerligen krystade övningsföretag, som vi på fullaste allvar trodde skulle göra kasernbatteristerna mera motiverade och taggade. Smaka på följande lilla strof som jag faktiskt sparat av etnologiska skäl snarare än nostalgiska:

Orientering:

"Statskupp i Baltikum. Den ryska presidenten har bryskt avvisat FN:s krav på att dra tillbaka sina gränstrupper 5 mil öster om gränsen till de baltiska staterna genom att på ett förslaget vis ockupera såväl regeringsbyggnader som mediacenters i alla tre huvudstäderna... svammel svammel svammel..."

Order:

Indelning gruppering uppgifter.

1.a pluton KASBATT försvarar motståndsnäste Måstad.

Osv.

Den kreativiteten, vi då hade i att formulera fiffigheter, skulle jag önska att en del av mina gymnasieelever besatt idag, men icke.

Det blev ännu bättre i den tillämpade delen av övningen, eller vad sägs om följande order, som den övade plutonchefen gav, då övningsledaren spelat in att ryska fallskärmstrupper hade ilastat planen och att den 336:e Gardesmarininfanteribrigaden plötsligt och utan förvarning nu stävade rakt mot Utklippan.

Ordern löd: Besätt eldställningarna. Då blodigt allvar, idag en rolig historia.

Tro inte att jag är bitter, det är jag inte. Jag är fortfarande säkerhetspolitiskt medveten och intresserad, men min högst personliga åsikt är, att jag tycker att Sverige valt en felaktig och farlig väg säkerhetspolitiskt. Nationalekonomiskt anser jag det inte heller vara försvarbart,

att vi skattebetalare idag lägger lika mycket pengar (ungefär), som vi gjorde, när jag slutade. Skillnaden var, att då kunde vi mobilisera ett par hundratusen välutbildade soldater, när vi idag för samma summa pengar i bästa fall kan ställa 40 000 män och kvinnor under vapen. De pengarna hade gjort sig bättre i skolan, om ni frågar mig.

Så sensmoralen för min del blir:

Såväl jag som försvaret har avvecklats. Jag har utvecklats vidare medan försvaret har fortsatt att avvecklas så mycket, att det blivit för invecklat att vara hela folkets angelägenhet.

Länge leve 3:e amfbat, som jag hade nöjet att vara stabschef i, sista gången de övade.

Världen var trots allt lite tryggare då!

Johan Melin

Major

Rektor

Far (Fast i omvänd ordning)

Gamla kamrater

Kungsholmen har vi tillsammans i minnet,
Vallgatan i våra tankar och ord.
Aspö och Almö går aldrig ur sinnet
och Oscarsvärn – som ett ryggstöd mot nord.
Vi kommer tillsammans på maning och bud
när fåglarna flyttar med klagande ljud:
kamrater från öster, från syd, väst och nord
som systrar och bröder vid vänskapens bord.

KA 2 smäller och dundrar och skräller
klagade fåren på Bollö ibland.
Kanonerna skjuter. Granaterna tjuiter.
Fan må va' bondfår i Svearnas land,
och om det blott small och tjöt under dagen,
så ginge det kanske för sig ändå,
men kvällar och nätter kan arkipelagen
blixtra och dundra mot himmelens grå.

Gamla och unga! Manande kallar
fädernas andar i bortglömskans land.
Vallgatan, Gräsvik och Kungsholmens vallar
binder oss med traditionernas band.
Brusande vågor mot grå bastioner
somnar om kvällen kring kronans kanoner.
Livet likt vågorna sorlar en sång
och vilar en stund i sin eviga gång.

Här är vi samlade runt omkring borden
i värmande vänskap och skimrande ljus.
Maten är kostlig och festliga orden;
allt som ett gille i himmelens hus.
Bak' oss är minnen från helger och söcken
likt lysande pärlor på gråspunnen tråd.
De glimmar ibland genom glömmande töcken
som färgglada blomster på vardagens våd.

Gustav Karlsson Walles

Bokhörnan

Bunkerboken

Det svenska kustartilleriet lades ned år 2000 Därmed sattes punkt för en flerhundra-årig svensk befästningskonst.

Bunkerboken är en unik fotodokumentation av några av det svenska försvarets genom tiderna hemligaste

anläggningar. 17 svenska hemliga befästningar från olika tidsepoker beskrivs i ett välavvägt fotoreportage. Till detta kommer en indelning och fyra kapitel om olika försvarssystem.

Författarna, Tim Eriksson och Alexander Olsson, kan sägas vara amatörer inom området, med boken pekar mer åt professionalism. Det är deras brinnande intresse för befästningar och fotografering som åstadkommit boken och den har inneburit flera år av resor, dokumentation, kontakter med myndigheter och privatpersoner, innan den hösten 2011 var klar.

För den befästningsintresserade är boken ovärderlig. Fort & Bunker, Skurup. ISBN 978-91-976075-9-9

Operation Nordvind

Kaj Karlsson är f.d. officer vid Särskilda skyddsgruppen (SSG) och kustjägarna och han har skrivit romanen "Operation Nordvind, som är en fiktion, men kanske ändå visar på ett framtida fruktansvärt scenario. Huvudpersonen är den f.d. SSG-officieren

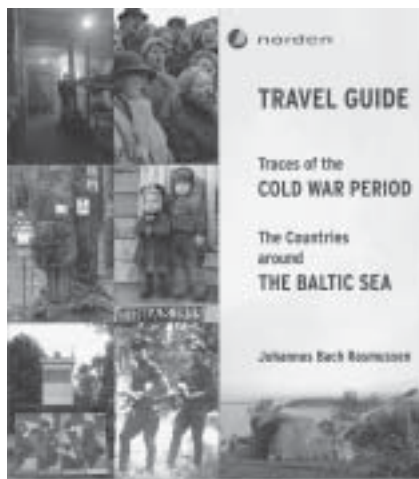
Gustav Sterner, som kanske är Kaj Karlssons alter ego. Han blir av en slump inblandad i en historia om storpolitik, terror och stora pengar finns med i bilden.

Boken är lättläst och spännande. Kaj Karlssons sätt att skriva svenska imponerar och man har svårt att slita sig, när man väl har börjat. Det är bara att hoppas på, att boken snart får en uppföljare.

Det finns i boken, som jag uppfattar det, mycket kritik mot det svenska krishanteringssystemet och detta blir märkbart i boken, när de olika scenarierna spelas upp. Storyn är självfallet osannolik, men attacker av det slag, som beskrivs i romanen skulle mycket väl kunna inträffa. Men det osannolika gör ingenting. Man rycks med hela tiden.

Jag kan varmt rekommendera denna bok. ISBN 978-91-633-7321-3

Travel Guide

Den här boken är dansk och skriven på engelska. Författaren heter Johannes Bach Rasmussen och han har i ord och fantastiska bilder samlat uppgifter om museer kopplade till det kalla kriget runt

Östersjön och de nio länder, som finns där. Till detta kommer museer och minnesmärken i Norge och på Island.

Det finns oerhört mycket att se och undersöka i Sveriges närhet. Man kan läsa boken hemma i soffan, men framför allt bör man utnyttja den, om man väljer besöka något av alla de platser, som boken behandlar.

För Sveriges del handlar det om de tre stora försvarshistoriska museerna, Armémuseum, Marinmuseum och Flygvapenmuseum. Till detta kommer ett antal mindre museer ingående i Sveriges Militärhistoriska arv.

Boken är en utmärkt vägledning till en mycket intressant period i vår historia.

TemaNord 2010:574. ISBN 978-92-893-2121-1

Olle Melin

Några bilder från Aspö under beredskapen

Bengt Salomonsson från Jonsered besökte museet på Aspö för några år sedan och vi kom att prata en del. I november i år fick jag ett brev jämte några bilder från Bengt, där han berättar lite om sitt förflutna vid kustartilleriet.

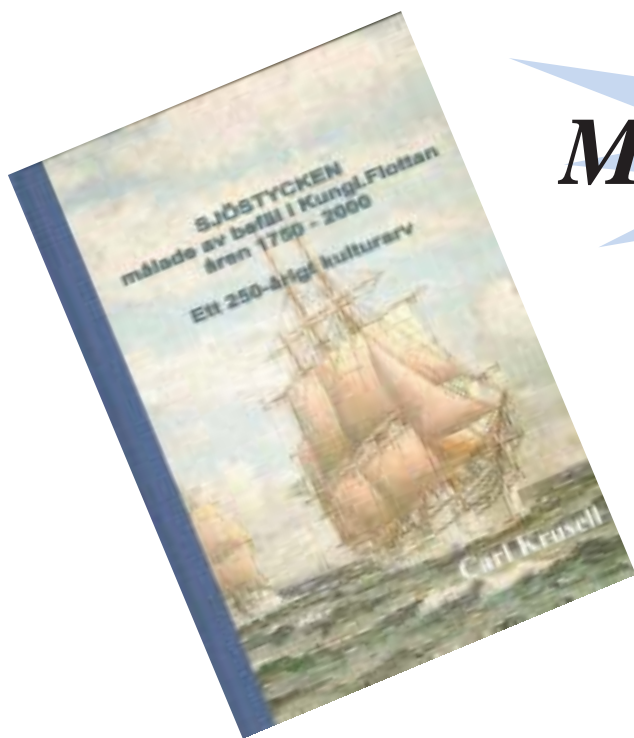
En granne till Bengt uppmanade honom att söka kustartilleriet och i juni 1942 blev det inryckning på "Borgen" (KA 1). Efter KA 1 blev det en kort sejour vid Kullåkra i mellersta Blekinge och därefter Aspö. På Aspö utbildades Bengt och hans kamrater till stereomätare och denna utbildning skedde vid Ellenabbsfortet. En furir Svensson ledde utbildningen och han delade in gruppen i fyra delar, mätning, bad, läsning av instruktionsboken samt ledighet. Kompanichef var dåvarande löjtnanten Nils Skånberg och upptäckte då, att några soldater låg i badet. Det hela reddes dock upp utan några obehagligheter.

När sommaren var slut, blev det Borgen igen och efter 10 dagars ledighet blev det inställelse på Björkö i Göteborgs skärgård, där beredskapsåret sedan tillbringades.

Korten är tagna på Aspö och på gruppbilden sitter Bengt längst till höger. Soldaten, som tvättar sig, hette Holm och något namn på kvigan hade inte Bengt. Baracken på bilden, en lägerhydda, låg cirka 10 minuters promenad från Ellenabbsfortet, men den är numera riven.

Olle Melin

Målade militärer

Carl Krusell

En gång i tiden på KA 2 fick jag lära mig, att det endast fanns tre målade militärer, Sir Winston Churchill, KA 2 utbildningsofficer överstelöjtnanten Sten Berndes samt Gert Kaffa, annorlunda värnpliktig vid KA 2 1956-57.

Hur fel jag hade!

Bara inom marinmålningkonsten finns ett drygt sjuttio-tal. Detta framgår av en bok, *Sjöstycken, målade av befäl i Kungl. Flottan åren 1750-2000*. Bakom den här boken ligger Carl Krusell, reservofficer i flottan och med 31 års tjänst i Svenska Ostasiatiska Kompaniet.

Varje konstnär har fått ett eget kapitel och man fraperas av hur många av dessa, som är okända för en bredare allmänhet.

Sammanlagt presenteras 72 konstnärsporträtt från 1700-talets mitt fram till våra dagar. Som lokalpatriot konstaterar jag, att inte mindre än 20 av konstnärerna härstammar från Karlskrona och att betydligt fler säkert periodvis varit förlagda i örlogsstaden

Två namn kanske mer än andra sticker ut, namnen Törnström och Hägg. Jo, det är så, att konstnärerna med namnet Törnström härstammar från den store amiralitetsbildhuggaren Johan Törnström. Emanuel var son till Johan och de två övriga var båda sonsonssöner till Johan. Ett kuriosum i sammanhanget är, att i dag finns representanter för åttonde generationen Törnström representerade vid Karlskronavarvet.

Det andra namnet är Hägg. Självklart finns den störste av alla marinmålare med, amiralen Jakob Hägg men även sönerna Arvid och Erik samt sonsonsonen Christer, verksam idag, finns med.

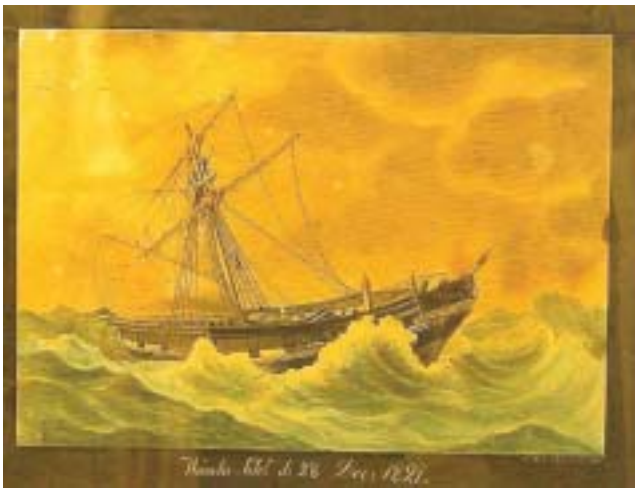
Roland Weinsjö, som undertecknad samarbetat med i många år, är mest känd för sina tuschteckningar, ofta med någon giftig kommentar, vilka glatt hans arbetskam-

Arvid Hägg. Ångkorvetten Freja. Sjöfartsmuseet Göteborg

Jakob Hägg. Svenska linjeskepp i Öresund. Privat ägo

Emanuel Törnström *Briggen Vänta Litet*. Marinmuseum

Erik Hägg. *Kappsegling*. Privat ägo

Carl Leonard Törnström, *Ångkorvetten Freja*. Privat ägo

Fritz Hjalmar Törnström, *Ångfregatten Vanadis*. Sjöhistoriska Museet, Stockholm

rater under en följd av år. Roland finns för övrigt med i detta nummer av tidningen.

Är man intresserad av svenska marinmålare och deras verk är boken en utomordentlig uppslagsbok. Boken är utgiven på eget förlag och har beteckningen ISBN 978-91-633-6768-7

Olle Melin

PS. Författaren har hållit föredrag om marinmålarna i Flottans Män i Göteborg och Ängelholm, i Sjöofficerssällskapet i Göteborg samt i Kungl Örlogsmannasällskapet. Är någon ytterligare förening intresserad, kontakta Carl Krusell, 031-7130639 eller epost: stella.maris@comhem.se

Stamrekryt 27/5 Olsson

Hösten 1939 tog jag tjänst som dräng på en gård i Västergötland. Det var ett tungt och slitsamt arbete med 12 timmars arbetsdag och ledighet endast varannan söndag. Efter ett år insåg jag, att detta inte var någon framtid för mig. Några släktingar uppmanade mig att ta värvning. Jag skulle få lön och utbildning, som kunde leda till anställning som polis eller brandman. Själva hade de varit värvade vid A 2 på Kviberg i Göteborg, men förelag att jag skulle söka till Kåringberget, där "blåkrågarna gick omkring och hade det bra". Jag lyckades författa ett brev om eventuell anställning och adresserade det till Kåringberget, Göteborg.

Så småningom fick jag svar från KA 2 i Karlskrona med upplysningar och ansökningshandlingar. I september 1940 kallades jag till prov och den 1 november inställde jag mig på Vallgatan.

Minna minnen från första veckan är, att vi läste gradbeteckningar och hälsningsbestämmelser varvat med exercis på kaserngården.. Under andra veckan inträffade en episod, som jag aldrig glömmet. På onsdagen fick de, som klarat provet permission för första gången och väl på Ronnebygatan började hälsandet. Alla militärer bar uniform och vi skulle hälsa på alla fr.o.m. furirer och uppåt. På Ronnebygatan fick jag syn på en man med skärmmössa och bred guldgalon. Amiralen, tänkte jag och gjorde en bestämd huvudvridning och förde handen till mössan. Då läste jag på mössan, Imperial!

Snopen fortsatte jag gatan ned till Borgmästaregatan, där strömmen av människor vände. För att undvika Imperialmannen tog jag den andra trottoaren och halvvägs på återvägen syns en ny mössa med guldgalon. Hälsningsceremonin upprepades i tron, att det nu var amiralen. Men nej, samma gubbe som förut. Nu funderade jag på att gå hem, men nej, jag måste väl kunna gå en vända till utan att bli lurad. Jag vände igen och snart syntes guldgalonmössan på nytt. Nu skulle jag inte göra bort mig. Jag tittade ner i marken och marscherade på. Då griper en hand tag i min axel och någon säger: "Varför hälsar inte kustartilleristen?". Det var amiralen och rädd, som jag var, svarade jag: "Jag trodde det var vaktmästaren på Imperial".

Tiden gick och vi skulle få vårt första övningsuppehåll. Min grupp var kvar över julen och vi skulle åka hem i mellandagarna.

Dagen före hemresan hade vi persedelvård m.m. Plötsligt kommer DK (dagkorpralen) in och skriker: "Har ni gjort vapenvård kanindj-ar". Vi hade ingen order att göra detta, men svarade ändå, att vi hade gjort. "Då är det ni era dj-ar, som smutsat ner i putsrummet". Som bestraffning fick vi olika uppdrag. För min del blev det korridorpost och jag var glad, att det inte blev vakttjänst på Kungsbron. Jag skulle sitta i korridoren mellan 1800 och 0100. När jag satt mig på anvisad plats och börjat skriva ett brev, kom DK ut och skrek: "Korridorpost hit!" Jag sprang dit, knackade på dörren och blev inropad. Väl inne intog jag enskild ställning och tittade på de, som var där. Det var en flaggkorpral och några furirer. Jag visste, att man skulle vända sig till det högsta befälet. Alltså: "Flaggkorpral, stamrekryt 27/5 Olsson anhåller att få tala med DK". "Beviljas!" Vänd mot DK intagande enskild ställning framförde jag anmälan. "tag den här flaskan och hämta vatten". "Ja, furir". Helomvändning, två steg mot dörren, helomvändning, enskild ställning, helomvändning igen och så ut.

Vid återkomsten med vattnet utspelade sig samma ceremoni som tidigare. Vattenhämtandet fortsatte i ökat tempo och jag tänkte, att så mycket vatten kunde de inte dricka, så när jag lämnat en flaska, lutade jag mig ut genom fönstret och såg, hur de tömde ut vattnet. De slutade inte förrän 0100.

Min utbildning till artillerist skedde på 15,2 cm kanon m/37. I utbildningen ingick också körkursutbildning. Efter övning i att elda i gengasgrytan och starta bilen började körutbildningen. För min del bestod den i att köra Oscarsvärn – Rödeby och Rödeby – Oscarsvärn.

Sommaren 1941 sattes ett 15,2 cm batteri om ter pjäser upp och vi skulle skjuta första gången från Stiby backe på Listerlandet.. Första pjäs bemannades av korpralskoleeleverna, där bland andra Erik Andersson, Åke Strandberg, Olsson och Tysell ingick. Andra pjäs bemannades av stamrekryterna 18/5 Johansson, 19/5 Karlsson, 21/5 Karlsson, 22/5 Larsson, 23/5 Svensson, 24/5 Holmberg, 27/5 Olsson, 30/5 Söllscher, 31/5 Holgersson, 32/5 Pettersson, 33/5 Mårtensson och 36/5 Arweström. Tredje pjäs bemannades av värnpliktiga.

Någon lyckad skjutning blev det troligen inte, för regementschefen Gösta Möller skällde ut oss och lovade, att in gen i vare sig korprals- eller stamrekrytskolan skulle bli godkänd.

Våren 1942 hade ett stort antal eftermönstrade kallats in och vi, som då var elever i korpralskolan, sattes in som gruppchefer under 1.kursen. Vår befälsutbildning hade i stort sett bestått i att skrika så högt som möjligt och stå långtifrån gruppen. Detta resulterade i, att jag efter första dagens övningar var så gott som stum. En första lektion i ledarskap fick jag av en värnpliktig i min grupp. Under övning i olika förflyttningssätt ute på Rosenholm, då jag som vanligt jagade och skrek, att det skulle gå snabbare, kom en värnpliktig fram och anhöll att få tala med mig. Hans ord till mig var: ”Vi eftermönstrade har eller har haft olika sjukdomar, som gör, att vi inte orkar hänga med i denna höga takt. Självt har jag astma, men får vi säga till, när vi inte orkar mer, så ska vi göra vårt bästa”. Av detta lärde jag mig att lyssna på eleverna och det har varit till stor nytta under min fortsatta tjänstgöring.

Sommaren 1943 avbröts furirskolan och eleverna skulle ingå i de olika beredskapsbatterierna. Jag blev pjäschef på batteri ”Kahnlund”. Signal för marsch var en trekilos laddning utanför stabstältet och betydde: ”Klargar gör för marsch, plutoncheferna till stabstältet”. Vid ett tillfälle var vi i Timmernabben och hade materielvård inför avrustning. En kväll fick pjäsplutonchefen order att reka väg till avrustningsplatsen i Småland. Ställföreträdande plutonchefen och pjäscheferna var med och vi mätte bredden på broar, vi skulle passera. När vi återkom fyrades laddning av och vi var snart på marsch. Avskärmad belysning gällde. Framåt gryningen passerade vi en bro och jag kände, att något hände. Vi kom över, men eldrörsvagnen hamnade i diket. Det var en valvbro, som rasade, när vi körde över. Pjäsen blev kvar på fel sida. Det var en ganska stor ravin, vi måste passera. Några bybor kom och tittade och utlät sig: ”Vi har hört, att militärer är dumma, men så dumma, att de trodde, de skulle komma över, trodde vi inte. Vi km över så småningom.

En episod, som belyser underbefällets ställning gentemot officerare, utspelades i Härnösand vintern 1944. Pjäsplutonen under befäl av två fänrikar skulle förflyttas

till en ny batteriplats och vi fick därvid inte använda en backig väg utan en ny väg längs kusten. Av någon anledning åkte jag med i ledarbilen, då jag hörde en av fänrikarna säga, att vi skulle ta av till höger i nästa vägskal. Jag visste, att det var fel och upplyste dem om detta. Svaret blev: ”Vi har inte bett om furirens åsikt”. Efter fyra timmars marsch hade vi avverkat den förbjudna vägen baklänges och var tillbaka på startplatsen.

En annan händelse, som visar hur utbildning kunde bedrivas, inträffade våren 1944. Då jag var instruktör på stamrekrytskolan, som var förlagd på Aspan utanför Ronneby. En dag fick jag order att anmäla mig för kapten Mohr på Oscarsvärn nästa morgon.

Efter anmälan fick jag följande order: Därute på planen står 19 värnpliktiga, som förutom rekryten gjort i medeltal 1,5 års beredskap. De är utbildade på 15 cm haubits och ska omskolas till 15,2 cm kanon m/737. Om tre månader ska de vara klara att ingå i Tjuvkilsbatteriet. Har furiren några frågor?”. ”Ja, ska jag vara ensam instruktör?”. På detta svarade kapten Mohr, att det nog fanns en vicekorpral bland dem. Jag gick ut på planen och kommenderade uppställning och satte igång med formell exercis i 50 minuter, vilket enligt min mening gick dåligt. Efter 10 minuters rast satte jag igång igen med samma dåliga resultat. Naturligtvis skällde jag på dem och undrade, om de aldrig varit med om exercis förut. En röst ur gruppen sa: ”Vi har för h-e inte gjort något annat under hela beredskapen” Mitt svar blev: ”Då borde ni kunna en hel del nu”. Från truppen hördes då: ”Slipper vi, om vi kan?” och efter ett jakande svar från mig gick exercisen perfekt. De fick återställa sina vapen och återgå till andra övningar.

Efter tre månaders ensamarbete överlämnades gruppen till Tjuvkilsbatteriet.

Under min tid vid KA 2 har inträffat många episoder, men det är en annan historia.

Gösta Olsson

Stamrekrytskolan 1941

Soldaterinran

Den 1 november genomfördes Soldaterinran i Kungl Amiralitetskyrkan, Ulrica Pia, i Karlskrona.

Det var ett trettiotal elever, som genomfört GMU (Grundläggande Militär Utbildning) och det var soldater avsedda att tjänstgöra inom Hemvärnet.

Rikshemvärnschefen med delar av sin stab hedrade högtidligheten med sin närvaro, som genomfördes under ledning av marinbaschefen, kommandör Håkan Magnusson. Flaggvakt med svenska flaggan och Karlskrona kustartilleriregementes fana deltog och musiken framfördes av Hemvärnets musikkår i Blekinge under ledning av Mats Landerman.

För amiralitetsförsamlingens nya amiralitetspredikant, Birgitta Åman, var det premiär för korum i den anrika kyrkan. Hon har dock i sin tidigare verksamhet som förbandspastor i Arvidsjaur deltagit i många militära ceremonier.

Olle Melin

*Korum. Trumslagaren Patrik Stenholm slår korumslag.
Foto Håkan Jönsson*

*Amiralitetsförsamlingens nya amiralitetspredikant
Birgitta Åman.
Foto Håkan Jönsson*

Ny lydelse för soldaterinran

Sedan september 2010 har texten i Soldaterinran ny lydelse. Den nya texten är anpassad till förhållandet, att värnpliktstjänstgöringen är ersatt av frivillig soldat- och sjömansutbildning och att den internationella tjänsten framhålls. Den nya texten är fastställd i Svensk författningssamling 2010:589, 4.kapitlet och har följande lydelse:

"Du har nu påbörjat din militära utbildning och är en del av Försvarsmakten.

Jag erinrar dig om vad detta innebär.

Det svenska försvaret garanterar Sveriges oberoende och fred. Det ska värna vår demokrati, vår självständighet och vår frihet att själva utforma vår rättsordning och vår kultur. Genom att hjälpa andra länder och deras medborgare bidrar vi till fred, demokrati och respekt för mänskliga rättigheter i vår omvärld. Samtidigt främjar vi vår egen säkerhet.

Du tillhör nu Försvarsmaktens personal och du utgör därmed del av dess viktigaste resurs. Det är på oss som Försvarsmaktens förmåga slutligen beror. Om vi blir angripna ska vi och övriga invånare tillsammans och med våra gemensamma krafter med alla medel försvara vårt land och vår frihet.

När vi tjänstgör utomlands är vi representanter för Sverige med det ansvar som detta innebär. Vi ska all-

tid göra vårt yttersta, oavsett uppgift och vårt handlande ska präglas av de värderingar som vi är satta att försvara.

Som soldat i Försvarsmakten är du utvald att försvara vårt land och att tjäna freden. Situationer kan uppstå då det är på dig allting hänger. Att du har tillgodogjort dig din utbildning och har förmåga och vilja att utföra dina uppgifter är avgörande. Du ska ta ansvar för ditt handlande och vara ett föredöme för andra. Inom Försvarsmakten kommer du alltid att vara del av en grupp. Gruppens styrka är avgörande för vår förmåga att utföra de uppgifter som åligger oss. Du ska främja sammanhållning och god anda och vara ett

stöd för dina kamrater. Kränkande behandling ska alltid motverkas och respekten för de mänskliga rättigheterna upprätthållas.

Din insats är viktig och den behövs för Sverige. Jag välkomnar dig till Försvarsmakten."

Historik

Soldaterinran torde ha sitt ursprung i Gustav Vasas krigsartiklar av år 1545. Gustav II Adolf lät sina trupper avlägga en tro- och huldhetsed under trettioåriga kriget. Enligt Karl XI:s krigshandlingar från 1683 lovade man att vara Gud och Konungen trogen och i samband med, att detta löfte uttalades, bildade soldaterna en ring, tog av sig hatten och med två fingrar på fanan svors sedan eden till denna.

Denna krigsmannaed fick vid flera tillfällen under 1700- och 1800-talen en förändrad ordalydelse och ersattes 1887 av krigsmans erinran om de skyldigheter, som en soldat hade att iaktta. Denna ”erinran” byggde på den gamla krigsmannaeden, både när det gällde språk, form och innehåll. Orden var kärva och kärnfulla, präglade av sin tids sed och patriarkaliska uppfattning – ”Krigsman ska frukta Gud och vara Konungen huld och trogen”. Ordalydelsen var oförändrad fram till 1965. Då förändrades dess formulering till vår tids språkbruk och vår försvarsmakts uppgifter. Den har omarbetats flera gånger och benämns från 1983 soldaterinran.

Rikshemvärnschefen, brigadgeneral Roland Ekenberg, marscherar in i Amiralitetskyrkan för att övervara det högtidliga tillfället när rekryter avsedda för Hemvärdet skall delges soldaterinran.. Foto Håkan Jönsson

Marinbaschefen, kommandör Håkan Magnusson, delger rekryterna Soldaterinran.. Foto Håkan Jönsson

Franskt örlogsbesök i Karlskrona

Den 13 augusti anlöpte det franska örlogsfartyget Céphée örlogshamnen i Karlskrona. Céphée är ett minjaktfartyg (M652) med hemmahamn i Brest på franska nordvästkusten, och syftet med besöket var att göra ett hamnbesök innan övningen ”Open Spirit” skulle påbörjas. Fartyget, under befäl av korvettkapten (ung. örlogskapten) Pierrick Haond, stannade i Karlskrona till den 17 augusti då hon kastade loss och åter begav sig ut till havs för att delta i den multinationella övningen.

Under vistelsen i Karlskrona utbyttes sedvanliga hedersbetygelser som bland annat uppvakning hos Garnisons- och Marinbaschefen, mottagning på Rådhuset med ömsesidigt överlämnade av minnesgåvor samt svars lunch ombord på det franska fartyget. Vidare användes tiden i Karlskrona till översyn och klargöring av fartyget inför ”Open Spirit”, umgänge med svenska kollegor och guidade rundturer i Karlskrona med omgivning.

Peter Glimvall

Det franska minjaktfartyget Chépée (M 652). Foto arkiv

Franska officerare och matrosar framför sitt fartyg på kajen i Örlogshamnen. Foto Håkan Jönsson

Några fakta från kamratföreningens tid av före detta underofficeren Gustav Karlsson.

KA 2:s kamratförening bildades 1936.

Kamratföreningen bildades vid Vallgatan, den 20 juni 1936. 400 man anslöt sig genast, och initiativtagaren, regementschefen Hjalmar Åström, valdes till ordförande.

En styrelse tillsattes om 24 personer, varav en ordförande, tre vice ordföranden och 20 övriga ledamöter. Officerare, underofficerare och manskap var representerade, liksom värnpliktiga i tjänst och utom. För att verkställa beslut, planera och förbereda utsågs ett arbetsutskott. Vidare utsågs revisorer och en valberedningskommitté, och beslöts att årlig medlemsavgift skulle vara två kronor. Årsmöte bestämdes att hållas varje andra söndag i juni.

Föreningen beslöt även att utge ett medlemsblad, *Kustposten*, att spegla förhållanden och händelser vid regementet. Det första mötet avslutades med ärtmiddag i regementets matsal.

Sedan har kamrater samlats till årsmöte alla år utom 1940, då beredskapstjänsten var så betungande, att ingen tid fanns för kamratmöte. Årsmötena förlöpte så, att styrelsen samlades i kanslihuset 0900, för att klargöra för presentation av det svunna årets verksamhet.

Klockan 1000 hade årsmötesdeltagarna ställt upp kompanivis på kaserngården, och regementschefen tog emot och hälsade alla välkomna, varefter föreningens fana presenterades och regementsprästen höll korum. Därefter bjöd föreningen på kaffe och färska wienerbröd, som avnjöts i någon lämplig lokal medan årsmötesförhandlingarna genomfördes.

En utfärd till någon befästning eller annan anläggning vidtog och klubbmästaren delade ut pilsnerdricka att njuta till den medhavda smörgåsen.

Möten avslutades med ärtmiddag precis som vid första mötet 1936. Omkring 100 – 150 brukade delta.

Utvidgning av förening och verksamhet

Efter visat intresse från civilanställda beslöts att bevilja denna kategori medlemskap i föreningen. Inga-May Thorildsson trädde där efter in i styrelsen som dess första kvinnliga ledamot.

Efter att från början ha samlats till möte en gång årligen, beslöts under 1970-talet att samlas till ett höstmöte med måltid, information och underhållning. Försöket lyckades bra, och höstmöten sker alltjämt.

Senare beslöts att även försöka samla medlemmar till ett vårligt möte, i form av en utfärd. Även denna form av möten mottogs väl och vårligen far en fullsatt buss från Karlskrona med föreningskamrater till något attraktivt mål inom den förutvarande KA-försvarsregionen. Någon gång har utfärden extenderats ända till den utrikes belägna danabyen Dragör.

Föreningens stadgar har ändrats några gånger och anpassats efter förändringar som förekommit; vanligen anpassning av styrelsen.

Livet går och minnen står

Som jag har verkat aktivt i styrelsen under 25 år, har jag sett och hört en del som timat inom föreningen och regementet, och många minnen följer mig, när jag snart är på

Gustav på lövmarknad 1944

Båtbesättning på motorslupen Djärv omkring 1950.

Från vänster: vpl Johnsson, motorskötare; furir Göran Jonsborg, maskinbefäl; furir Gustav Karlsson, båtchef; vpl, däcksmän.

väg mot timmarnas sista dans... Både glada och ledsamma minnen får man med sig under livets gång.

Bland de glada minnena var speciellt den fina anda som präglade mötesdeltagarna, och den tacksamhet de visade oss; vid samtal, via brev och telefonsamtal. Jag fick röna mycket erkänsla för korsord jag gjort under 20 år och för dikter, verser och artiklar som funnits i Kustposten. Självaste general Lange prisade Kustposten och även mig en gång i ett brev, vilket var mycket roligt, för redaktören Olle Melin och mig.

Annorlunda minnen förekommer även. Vi skulle hålla femtioårsjubileum, och det var av större omfattning än jubileet 2011. Jag var sekreterare och hade märkt mycket att göra, med allt som tillhörde mitt område. Till jubileet hörde middag för bortåt halvtannat hundratal personer, varav många bjudna celebriteter. Detta hörde klubbmästaren till, trodde jag.

Men klubbmästaren hade förlagt sin tjänst till Skåne hela veckan innan jubileumslördagen. Jag nämnde detta till någon som arbetade i personaladministrationen. – Har han åkt till Skåne, sa den. Det har han nog aldrig gjort förut. Så fick jag överta allt vad han skulle göra inför jubileet.

Ett annat minne är från tiden kring regementets nedläggning. Jag hade föreslagit att styrelsen skulle reduceras. På årsmötets dagordning stod reducering av styrel-

sen och därefter val av styrelse. Som väntat beslöt mötet att reducera från nio styrelseledamöter till fem.

Sedan kom valberedningens förslag: "Omval av samtliga".

Jag var mötesordförande och satt där, som man lär säga, "med min tvättade hals". Jag begärde förslag direkt från mötesdeltagarna, med följd att Bengt Jacobsson påpassligt hjälpte mig och snabbt levererade förslag och vi fick en fungerande styrelse. Men valberedningen...

Femtioårsjubileum 1986

En solskenshistoria finns från 50-årsjubileet. Göthe Telborn representerade värnpliktiga i kamratföreningens styrelse. Han var brandmästare i kommunen och dessutom ordförande i Karlskrona kommunalfullmäktige. Efter en undran från mig, lovade han att undersöka om ett jubileumsbidrag från kommunen. Inte lång tid efter meddelade Göthe att kommunen anslog 10000 kronor till femtioårsjubileet. Gåvan var mycket välkommen, ty mycket pengar behövdes för jubileet, till vilket bland annat instiftades och köptes en förtjänstmedalj att utdelas till därav förtjänta medlemmar och andra.

Jubilaren tillägnades en egen marsch, *KA 2-kamrater*, som en före detta regementsmusiker och medlem, Kjell Rosell, hade komponerat. Den var lekfullt taktfast och skönt melodios.

Femtioårsjubileet blev en festlig, rolig och minnesrik händelse. Ordföranden, Roland Hultgren var ömsom ordförande och ömsom regementschef. Från museet på Kungsholmen hade han fått låna en översteuniform m/ä med paradhatt och gyllene dekorationer. Jubileet inleddes med konsert av regionmusikkåren och regementspastorn höll korum. Högtidssammanträde hölls och många upp-vaktade. Föreningens förtjänstmedalj utdelades efter stadgeenligt beslut.

Därefter följde en festlig måltid i regementets stora matsal på Rosenholm med många gäster och medlemmar från hela riket. Marinchefen Bengt Schubach deltog liksom många före detta ordföranden och andra funktionärer samt några förutvarande regementschefer med flera.

Hågkomster och penséer

En föreningens tjänare och i någon mån ledare under tjugofem år får se och höra en del, så länge ögon och öron inte kommit i olag. Glada minnen består, trista trängs undan och med komiska minnen blir både si och så.

Visst är det roligt att minnas hur fortifikationskarlen Peter Ola vid höstmöten, i tumtjock yllegensare och upp mot öronen dubbelvikt krage, satt mitt emot överste primus Jean Carlos och åt minst två-tre till randen fyllda tallrikar gul krigaresoppa. Det var folkligt och festligt, och översten tycktes trivas lika bra som Peter Ola.

När överstelöjtnant Sven-Eril Bengtsson deltog, märktes alltid mot slutet av mötet, hur han drog sig in bakom slutna ögonlock någon minut, för att sedan resa sig och framföra deltagarnas tack i ett briljant tal.

KA 2-oktettpojckarna har för alltid tagit rum i våra hjärtan med parentationsmusik, regementsmarschen, KA 2-kamrater, Kustens glade kavaljer och hela den övriga repertoaren.

Gunnar Ekström började som värnpliktig vid KA 2 och fortsatte som radioreparatör vid BK tills han fick pension. Han kallades Brammaputtra på arbetsplatsen och kunde inte teori, men kunde bygga sig en radiosändare med en absolutgehörartad fingertoppskänsla. Hos kamratföreningen avbildade han flitigt verksamheten med två alltäckande kameror och ett rödlampigt framkallningsrum.

Många skulle kunna nämnas, men utrymmet är begränsat. Dock, sådana företrädare förekom, som kanske inte enbart var kända för kamratlighet och kunde väcka

Drottningkärs sjukastell

tankar, och det var inte alltid vackra penséer. Jag minns en gång: En äldre man ringde till min sekreteraretelefon och ville vara medlem. Han berättade om sitt förflutna och en ungdomstid vid KA 2, som stamanställd. Bland andra nämnde han en av tidernas koryféeer i kamratföreningen och sade: – Man borde inte tala om kamrater. Han var den le'aste djävulen vid hela kustartilleriet.

Men, vi hade flera hedersmän, som Edvin Göransson, "Boston" etc. och Hjalmar Åström var föreningens förste hedersmedlem. Egentligen bör jag inte nanneligen framhålla någon, men med Lina Sandells ord "Jag kan icke räkna dem alla" vill jag tacksamt minnas alla goda kamrater och vänner inom KA 2:s kamratförening.

Samtiden blir baktid 6 och framtiden samtid...?

Föreningen har varit i sjuttiofem år, den är ännu, men hur länge? Den kommer att upphöra för att KA 2 inte finns, och därför inga nya medlemmar. Detta är ofrånkomligt, och kan inte bli annat, om inte KA 2 uppstår igen. Livet är som ett tåg på Tidens eviga bana, och KA 2 ligger bakom på banvallen.

Jag har främst berättat något från föreningens första halvsekel och begränsar berättelsen så. Vad som sedan varit må någon berätta om senare.

Rödeby 2 december 2011

Gustav Karlsson Walles

*Gert Kaffas målning i matsalen
Människorna låser varandra som i "Grindslanten"*

GMU omgång 2 2011 för Marinbasen avslutades med högtidlig ceremoni

Fredagen den 25 november var det dags för Marinbasens andra omgång rekryter 2011 att avsluta sin Grundläggande Militära Utbildning (GMU). Denna gång var det 28 rekryter avsedda för de Nationella Skyddsstyrkorna/Hemvärnet som nu hade genomfört sin utbildning med godkänt resultat.

På morgonen ställde trupp, kombinerad fanvakt från Blekingegruppen (BLG) och den Marina Insats och Utbildningsbataljonen (MIB) samt spel ur Hemvärnets Musikkår i Blekinge upp på Trolle kaserngård. Efter avlämning till bataljonschefen överstelöjtnant Peter Glimvall, visitation och ett kort avslutningsanförande, påbörjades marschen mot Marinmuseum. Inne i Marinmuseum väntade Marinbaschefen kommandör Håkan Magnusson, Chefen Blekingegruppen överstelöjtnant Klas Lewin och representant från Kalmar-Kronobergsgruppen örlogskapten Carl-Johan Sallnäs samt personal ur MIB.

I galjonshallen höll Marinbaschefen ett anförande följt av utdelning av premier till "Bäste soldat" och "Bäste kamrat". Efter fanfar bjöds till gemensam kaffestund i restaurangen Skeppsgossen. Avslutningshögtidligheterna avslutades därefter med en guidad rundtur i muséet för de nytexaminerade soldaterna.

Text: Peter Glimvall

Fanfar för "Bäste soldat" och "Bäste kamrat".
Foto Carolina Lorentzson

Avlämning till Bataljonschefen.
Foto Håkan Jönsson

Avmarsch med spel, fanvakt och trupp.
Foto Carolina Lorentzson

Uppställning i galjonshallen för avslutningsceremoni.
Foto Håkan Jönsson

Minnet av KA 2 under jubileumsåret!

I år är det 75 år sedan vår kamratförening grundades. Det är också 11 år sedan KA 2 lades ner. Men minnet av regementet lever vidare i många skilda sammanhang. Detta bildspel vill visa hur minnet av KA 2 vårdas under föreningens jubileumsår, från chefsbytesceremonin i januari och fram till avslutningen av rekrytutbildningen i slutet av november.

Peter Glimvall

Flagg- och fanvakt uppställd i Ankarstierna gymnas-tikhall för chefsbytesceremoni den 27 januari. Rege-mentsfanan fördes vid detta tillfälle av löjtnant Benny Larsson.

Foto: Samuel Lange.

Den grundläggande militära utbildningen (GMU) för mari-nens rekryter innehåller en överlevnadsvecka – ”aldrig ge upp”. Övningen avslutades med marsch genom Karlskrona centrum den 19 april. Foto: Benny Larsson.

Våromgångens GMU avslutades högtidligen den 29 april med marsch genom Karlskrona. I täten Marinens Hem-värnsmusikkår under ledning av hemvärnstrumslagare Jo-han Welander, följd av Bataljonsledningen och en fanborg med fanor från III, KA 2, KA 2 kamratförening och Flottans män. Regementsfanan fördes av 1.serg Oskar Sandström och Kamratföreningsfanan av Kent Alritzson. Därefter mar-scherade Utbildnings- och insatskompaniet af Trolle med samtliga rekryter. Foto: Håkan Jönsson.

Minnesstenen över KA 2 på Kungsholmsfort en solig för-sommardag då fortparken står i sin fagraste blom.

Foto: Lennart Larsson

Den traditionella fortschefsmiddagen genomfördes i år den 20 maj. Här ses samtliga deltagare samlade på trappan till Norra Befälshuset: Foto: Blekinge läns tidning.

Matsalsbordet i Norra Befälshuset på Kungsholmsfort dukat för fest. Som vanligt tronar KA 2-standaret mitt på bordet. Foto: Lennart Larsson

Fanvakt uppställd på Kungshall vid salutskjutningen den 14 juli till Kronprinsessans ära. Foto: Benny Larsson

Regementsfanan fördd av kaptenen Henrik Eriksson i samband med besöket av Singapores nya marinchef. Foto: Carolina Lorentzson.

Soldaterinran i Kungliga Amiralitetskyrkan den 1 november för rekryter avsedda för Hemvärnet. Regementsfanan fördes av 1. sergeanten Alexander Pontén Lindblom. Foto: Samuel Lange.

Den 25 november genomfördes en högtidlig avslutning för de rekryter som genomfört höstens GMU. Marinbaschefen kommendör Håkan Magnusson höll avslutningstalet och delade ut premier i galjonshallen på Marinmuseum. Regementsfanan fördes vid detta tillfälle av 1. sergeanten Bo Stensson.

Krigsförbandsövning med 152. hemvärnsbataljonen

I Blekinge har vi 2 st hemvärnsbataljoner, en i västra (151. hvbat) och en i östra (152. hvbat) delarna av länet.

Vid ett försämrat omvärldsläge har de båda bataljonerna viktiga uppgifter att skydda och bevakna F17 flygbas respektive Marinbasen i Karlskrona.

Ve 138 genomförde 152. hemvärnsbataljonen sin årliga krigsförbandsövning (KFÖ) med hela förbandet. Övningen bedrevs som förbandsövning för att öva och kontrollera att bataljonen klarar sina uppgifter i skyddet av Marinbasen.

En KFÖ i Hv ser ut så att bataljons- och kompaniledning rycker in på måndagen. På tisdagen kommer plutonchefer, på onsdagen gruppchefer och på torsdagen rycker alla soldater in. Utryckning sker sent på söndag eftermiddag för alla.

Det var första gången som bataljonen kunde öva fullt ut i sin nya stabslokal i Vedeby, och den visade sig motsvara alla förväntningar. Moderna lokaler, bra sambandsmöjligheter, utmärkta utbildnings- och ordergivningsutrymmen, närhet till ba-

taljonens mobförråd, utmärkta vårdmöjligheter. Ja, listan kan göras lång.

152. hvbat består idag av ca 220 personer och 77% av dessa deltog vid KFÖ. Det får ses som ett hyfsat resultat. Rikshemvärnschefen har satt ett mål på 85% deltagande, så det finns lite kvar att göra för att nå målet. Dessutom finns det ett antal vakanser inom förbandet, både på befäls- och soldatnivå, så alla intresserade är välkomna.

Själva övningen bedrevs med ett scenario enligt det så kallade typinsats 5, som enklast kan beskrivas enligt följande:

Hemvärnsförband ska vid en allvarlig kris kunna bevaka och/eller skydda militära skyddsobjekt, transporter och samhällsviktig civil infrastruktur samt stödja insatsförbandens verksamhet och försvara viktigare knutpunkter/områden/objekt.

Den motståndare som man utbildar och övar mot utgörs av enskilda eller maximalt grupps storlek. De kan vara civilklädda eller bära uniform och representera allt från sig själva till en stat. Deras beväpning kan vara allt från enklare tillhyggen

till bärbara vapensystem som kan användas på långa avstånd, ex. prickskyttegevär och robotar.

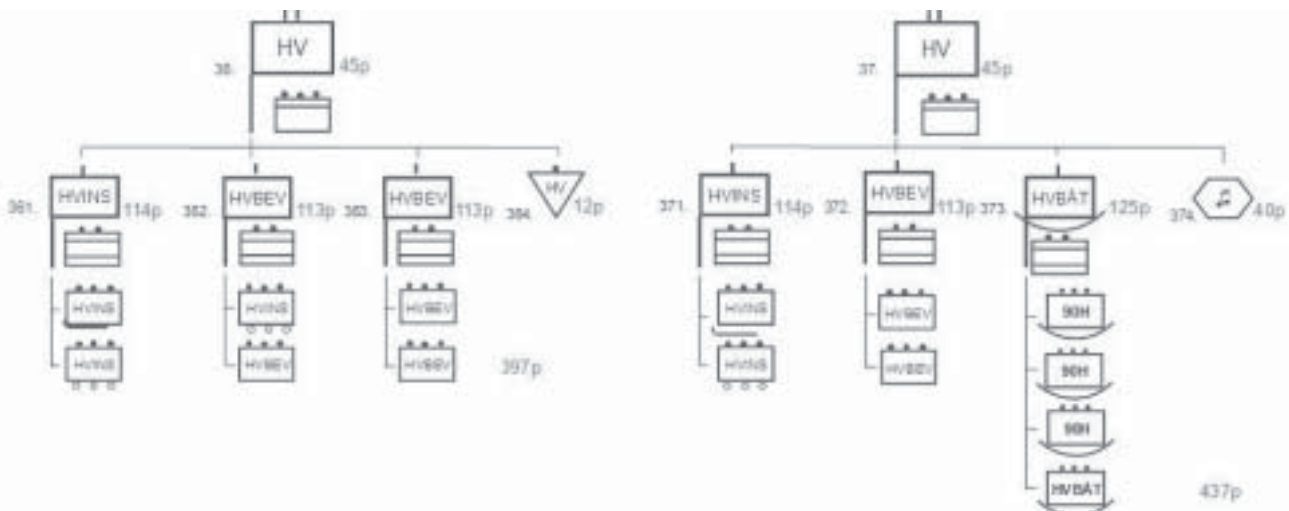
Med andra ord en storleksmässigt begränsad men svår identifierad motståndare.

Under övningen prövades de olika plutonerna i en mängd olika moment. Dessa utgjordes av:

- skydd av egen mobilisering
- skydd och bevakning av ammunitionsförråd och verkstäder
- förstärkning av tillträdesskyddet till Örlogshamnen
- genomsökning av byggnader
- övervakning av skärgårdsområde
- försvarsstrid mot en angripande motståndare

Samtidigt genomförde bataljons- och kompanistaberna ledning och bedömning inför kommande uppgifter.

Hemvärnsbåtkompaniet är ett nytt förband under uppsättande. Det skall när det är fullständigt bestå av 6 st stridsbåt 90H, 3 st G-båtar, en trossbåt och 6 st motorbåtar. Personellt uppgår bemanningen till 125 personer varav 36 st skall vara båtchefsutbildade på strb 90 H. Idag har vi ca hälften av dessa, så vet du nå-

Hemvärnets organisation i Blekinge fr.o.m. 2012, med ny numrering.

Bataljonchefen Mats Gleisner under ordergivning i den nya bataljonstabsplatsen.

Maskering av kompaniledningsplats

gon som är grundutbildad på stridsbåt 90H får du gärna göra reklam för båtkompaniet.

Inom hela bataljonen finns det ett flertal andra specialister som är viktiga för att förbandet skall kunna lösa sina uppgifter. Bl.a. vi vet alla att om vi inte får mat blir vi "kinkiga" och klarar inte av att lösa våra uppgifter ordentligt. Därför att det viktigt med en fungerande kokgrupp. Det har 152. hvbat. I strid är det också avgörande att soldaterna vet att det finns utbildad personal som tar hand om dem om de blir skadade. Bataljonens sjukvårdspersonal sköter detta. I övrigt finns det hundförare, mc-ordonnanser, bilförare, signalister och i år även flygförare inlånade från 151. hvbat., som stödjer de stridande enheterna.

Krigsförbandsövningen rönt stort intresse hos ett flertal olika organisationer såväl inom som utom Försvarsmakten. Först och främst har Marinbasen med

samtliga hemvärnsbataljoner under året inspekterats av Rikshemvärnschefen, brigadgeneral Roland Ekenberg, och hans stab. Vid inspektionen deltog även personal ur hemvärnets stridsskola, HvSS, Försvarsmaktens marksäkerhetsinspektion. Dessutom inspekterades övningen av Försvarsmaktens redare, C PROD MARIN, flottiljamaral Jonas Haggren, och av representanter för Generalläkaren. Vi hade också besök av två av Blekinges riksdagsledamöter, Annicka Engblom och Peter Jeppsson, samt av pressen.

Resultatet från övningen är generellt sett mycket bra och alla inspekterande var nöjda med vad de sett och fått redovisat för sig. Uppgiften att skydda och bevaka Marinbasen är en stor och komplicerad uppgift. Detta var första gången som bataljonen i sin helhet prövades och det finns många erfarenheter dragna. Dessa kommer att användas under 2012 då bataljonens övningar inriktas mot befattningsutbildning så att alla skall bli lite bättre inom sitt speciella område. 2013 är avsikten att återigen pröva bataljonens förmåga och då kanske tillsammans med en av Smålandsbataljonerna för att öka förmågan till skydd och bevakning.

151. hvbat genomför årligen motsvarande övningar, fast med uppgiften att skydda och bevaka flygbasen vid F17.

Klas Lewin

Foto Lars Näslund

Kartrekognosering inför ny uppgift.

Minklubb vid f.d. KA 2

I nom flottan fanns åren 1888 – 1901 en särskild organisation, Fasta minförsvaret. Organisationen föranleddes bl.a. av, att det redan före 1888 fanns fasta mineringar i Karlskrona och Stockholms skärgårdar. Fasta minförsvaret bestod av officerare och underofficerare samt av det värvade minörkompaniet vid Sjömanskåren i Karlskrona. Till detta kom årligen ett antal beväringar. För det fasta minförsvaret anskaffades också de första 8 minutläggarna, som vid denna tid kallades ångkranpråmar.

När KA 2 sattes upp den 1 januari 1902 kom Fasta minförsvarets Karlskronadel att bli en av komponenterna i det nya regementet med två minkompanier med kompaninumren 6 och 7. För minörernas räkning etablerades de för alla KA 2-are kända ytterförläggningarna på Almö och Aspö Mad i början på 1900-talet. Vidare övertogs från flottan de ovan nämnda ångkranpråmarna.

Efter diverse omorganisationer på 1900-talet kom minörernas kompani fr.o.m. 1956 att benämnas minutläggningsdivision, d.v.s. samma beteckning som återfanns i krigsorganisationen fram till och med år 2000.

Förutom att bemanna minutläggarna hade divisionen ansvar för att bemanna med och utbilda personal för alla de fasta minstationer, som fanns i Småland, Blekinge och Skåne, inalles cirka 30 st. Till detta kom ett antal rörliga enheter. Krigsförbandet kallades för minspärrtropp. Flertalet av de fasta mineringarna var utlagda redan i fredstid och krävde ett omfattande underhåll, vilket också sköttes av minpersonalen.

Minörerna hade också att bemanna alla kustartilleriets fartyg och båtar under hela tiden regementet fanns.

I februari 2007 samlades ett gäng minörer och maskinister från f.d. KA 2 minutläggningsdivision och resultatet av detta möte blev en mycket livaktig förening, KA 2 Muldivision Intressenter.

Man enades om vissa uppgifter, att tillvarata och vårda KA 2 Muldivisions arv i form av dokumentation, litteratur, tavlor, videofilmer, fotografier och föremål och detta har därefter skett i form av sammankomster med föredrag, studiebesök, insamling av olika föremål m.m.

Ett speciellt projekt är "Rädda minstationen Östra Hästholmen", som hade en speciell roll i oktober 1981, då U 137 grundstötte i stort sett rätt utanför stationen och inte långt från den dåvarande mineringen. Stationen är idag helt intakt och var den sista av alla stationer i Sydsvrige, som avvecklades. Karlskrona kommun har hos Fortifikationsverket begärt att få köpa stationen för att med hjälp av intressenterna göra den till en turistattraktion.

Den 8 oktober höll föreningen ett välbesökt årsmöte i klubblokalen Saga på Skönstavig, där den fortsatta inriktningen av föreningens verksamhet diskuterades.

Olle Melin

Styrelse och suppleanter utanför klubbhuset på Skönstavig. Från vänster: Ingvar Smedberg, Arne Pettersson, Gunnar Medemyr (ordförande), Christer Antonsson, Leif Bredemar, Ulf Sejlert (sekreterare), Lennart Avendal, kassör och Stig Olofsson, vice ordförande.

Årsmötesdeltagare

Foto Olle Melin

Klubbhuset. Foto Olle Melin

Bra säsong för museet på Aspöberg

2011

Års säsong för Museet på Aspöberg avslutades i början av september, dock med några förbeställda grupper därefter.

Säsongen 2011 blev den näst bästa sedan starten 2005 med över 4 000 besökare. År 2010 blev ett rekordår med cirka 5 500 besökare.

Ett museum ska ju hela tiden vara levande och ständiga förändringar och förbättringar är ett måste. Årets förändringar har kanske inte varit så stora, men de finns.

Nya föremål har tillförts, bl.a. centralsiktet för luftvärnseldledningen (del av ARTGE 703), som fanns på 1950-, 1960- och början på 1970-talet, en målrobot CT 10, som var föregångare till Robot 08 samt en del lite mindre föremål.

Det stora projektet just nu är att tillföra ytterligare en fordonsluta för att kunna placera de föremål, som exponeras utomhus, under tak. En sådan lösning spar både tid

och pengar. Fortverket har i ett första skede ställt sig positiva till förslaget.

Ett stort projekt är renoveringen av en lastterrängbild 936 med dubbelhytt, unik i sitt slag. Detta arbete pågår och beräknas vara klart, så att bilen kan visas nästa säsong.

Därefter hoppas vi på projektpengar för att kunna ta i tu med den stora rörliga kokvagnen. Måhända kan vi i en framtid servera kaffe till besökarna från den vagnen.

Olle Melin

PS. Vi saknar en kypertuniform modell 42 KA med den amerikanska skärmmössan (basebollkeps). Om någon har en sådan i sina gömmor, tar vi tacksamt emot den.
DS.

Välkomna till Museum för Rörligt Kustartilleri.

Regementsfanan och örlogsflaggan omger A F Centervalls porträtt i museets ordersal.

21 cm kanon m/1942, landets grövsta rörliga artilleri.

Vår klassiska rörliga pjäs, 15,2 cm pjäs m/37 i museets utställningshall.

Del av sambandsutställningen, skapad av Hans Willebrand, i museets utställningshall.

Uniformsutställningen.

Benny Larsson och Olle Melin

Korsord 2011:3

Gustav Karlsson har konstruerat korsordet

Lösningen sänds senast 1 febr 2012 till

Gustav Karlsson

Syrenvägen 4

370 30 RÖDEBY

Vinnare korsord 2011:2:
Arne Lundström, Stockholm

Pris till den först öppnade rätta lösningen

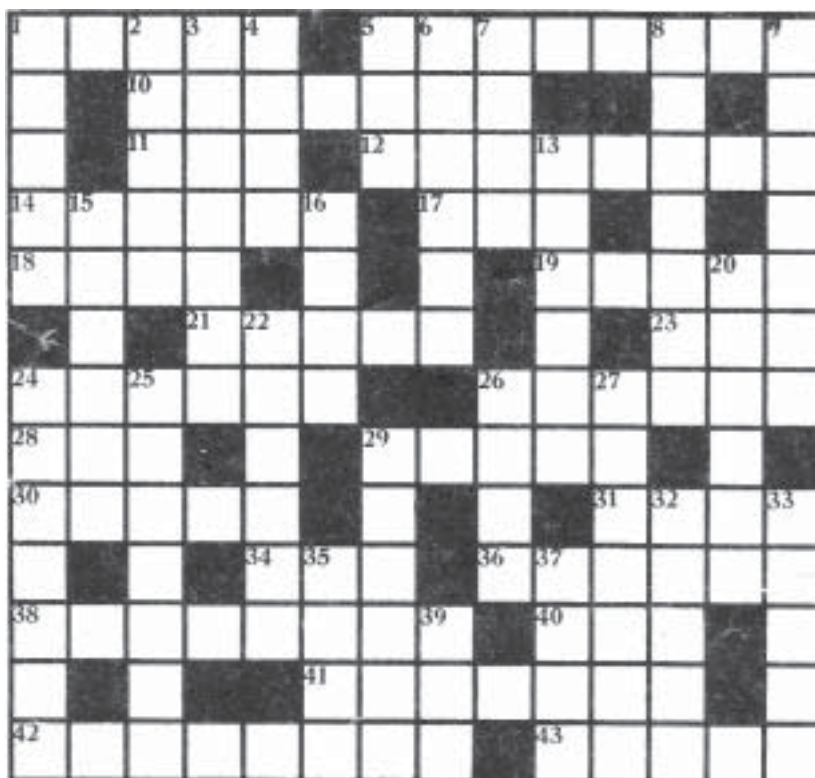
Vågräta ord

1. Förment mordbrännare
5. 1936 med bokstäver
10. Så lyser bärnstenar
11. Ordna samman
12. Främmande språk
14. Talade
17. Sjögudinna
18. Blekingeby
19. Utöver vanligt
21. Genljöd
23. Olympiakommitté
24. Järn som grundämne
26. Kvinnligt snyggt
28. Företag
29. Världskänd fysiker
30. Lyser stigen
31. Ensam hustru förr
34. Fråga om tid
36. Rörelse
38. Av spunnen fårpäls
40. Del
41. Teaterstycke
42. Torteras ytterligt
43. Ondskegift

Lodräta ord

1. Lämningsar
2. Sidvida
3. Pisanger
4. Vad än...
5. Hör till PC
6. Ungdomsorganisation
7. Driva på
8. För en skvätt i målarfärg
9. Jordpol
13. Smygglo
15. Tåtort i Karlskrona
16. Östgötakvinna

20. Modestil från 1700-talet
22. Frisk och kry
24. Befolkat slättland
25. Kanske namn på barberare
26. Som samlas på botten
27. Ädelsten
29. Liten blesstyr
32. Så kan plåtverk vara fogat
33. Metafysiska väsen
35. Ett gammalt flottskepp
37. Träblåsinstrument
39. Viss mängd

Födelsedagar m.m.

Vi gratulerar

90 År

Björn Magnusson	Karlskrona	11/1
Arne Falck	Karlshamn	13/2
Bengt Fender	Falun	22/2
Verner Olsson	Karlskrona	2/3

85 År

Karl-Eric Berghall	Tranås	10/1
--------------------	--------	------

80 År

Lars Hällström	Karlskrona	3/2
Bertil Lövgren	Karlshamn	16/2
Stig Jönsson	Nättraby	18/2
Olof Svensson	Vimmerby	22/3

75 År

Roy Jönsson	Ronneby	7/3
-------------	---------	-----

70 År

Lars Hidling	Karlskrona	18/2
Bernt Lindén	Kristianstad	12/3

65 År

Roland Strandh	Rödeby	2/1
Hans Hansson	Viken	9/1
Kent Alritzson	Karlskrona	28/3
Leif Olsson	Lyckeby	6/4

60 År

Lennart Lilja	Karlskrona	27/1
Yvonne Carlsson	Lyckeby	15/2

55 År

Per-Olof Eriksson	Lyckeby	20/3
-------------------	---------	------

50 År

Örjan Petersson	Kalmar	3/4
-----------------	--------	-----

Avlidna kamrater

Nils-Göran Jenvald	Nättraby	19/10 2011
Nore Andersson	Jämsjö	3/11 2011
Arne Hahn	Karlskrona	26/11 2011

Nya medlemmar

Berit Gustavsson	Karlskrona
Lisbeth Carlson	Karlskrona
Per Klintin	Lyckeby

Båthamnen Kungsholmen. Foto Olle Melin

*Jubileumsdeltagare.
Foto Olle Melin.*

Bilder från 75-årsfirandet

*KA 2-oktetten under ledning av Björn Landenstad underhöll.
Foto Sune Persberg.*

*Allan och Anne-May Lindgren från
F 17 Kamratförening.
Foto Sune Persberg*